

Saksgang

Utv	Utv.saksnr.	Møtedato
Hovudutval for næring, naturressursar og innovasjon		12.03.2020

RFF Vestland - budsjetttramme 2020 og forskottering av tilsegn

Forslag til vedtak

1. RFF Vestland skal kunne forskottere kr. 9 000 000,- av framtidige løyvingar frå Kunnskapsdepartementet og nytte desse midlane til utlysing av prosjektstøtte i 2020.
2. Tilbakeførte midlar frå FoU-prosjekt og eventuelle ekstra statlege midlar i 2020 skal i tillegg kunne lysast ut i 2020 som støtte til FoU-prosjekt.

Samandrag

Saka er initiert av styret for RFF Vestland, og reiser spørsmål om vidareføring av praksis med å forskottere tilsegnsmidlar til FoU-prosjekt frå framtidige statlege løyvingar. Midlane vert utbetalt prosjekta etterskotsvis, og med ei forskottering av tilsegn vil fondet kunne sette i gang fleire aktivitetar. Dersom Staten endrar budsjetttrammene, vil dette kunne føre til at FoU-prosjekta må avslutte arbeidet sitt før planlagt. Det vert lagt til grunn at det alltid skal vere likvide midlar til å dekke forpliktingane i inneverande budsjettår.

Bård Sandal
fylkesdirektør

Kathrin Jakobsen
seksjonssjef

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

RFF Vestlandet vart avvikla 31. desember 2019. Midlar på konto og forpliktinga ovanfor aktive prosjekt vart delt mellom RFF Rogaland ved Rogaland fylkeskommune og RFF Vestland ved Vestland fylkeskommune. Rogaland har meldt tilbaka at dei er usamde i denne fordelinga. Saka tek utgangspunkt i dei berekningar som Vestland fylkeskommune har gjort.

Styret for RFF Vestlandet innførte ein ny budsjettpraksis frå året 2014. Etter fire års drift var det akkumulert over 70 millionar kroner på fondet sin konto. Desse pengane var disponerte til forskingsprosjekt, men ikkje klar for utbetaling, sidan dette i hovudsak skjer etterskotsvis når prosjekta rapporterer. Styret ønskte å få pengane på konto hurtigare ut i arbeide både i kommunar og bedrifter. Metoden dei valde var å forskottere nye tilsegner frå komande års stortingsløyvingar. Det vart bestemt å auke budsjettet for prosjektstøtte ved å forskottere 12 millionar kroner kvart år i 2014 - 2017. Midlane skulle tilførast budsjettposten for hovudprosjekt.

Eit viktig bakgrunnsteppe for vedtaket var følgjande: Ordninga med Regionale forskingsfond var i første omgang meint å vare i 10 år. Staten hadde sett av ei fondsavsetting på 6 milliardar kroner, og fondet fekk tildelt den årlege renteavkastinga. Sidan pengane var sett i ein langsiktig renteavtale, var årleg løyving frå Kunnskapsdepartementet ein føreseeieleg sum. Vidare var det tenkt at dersom ein skulle avvikle fondet etter 2019, så var det lite vits i å tildele langsiktige nye midlar i 2018 og 2019. Dessutan var midlar gitt som tilsegn i 2014 avsett til utbetaling for arbeid både i 2014, 2015 og 2016. Altså meinte styret å kunne tildele delar av midlane som forskottering frå 2014 - 2017.

Ei viktig endring skjedde i 2015, då løyvinga til regionale forskingsfond ikkje lenger skulle vere knytt til rentar frå fondsavsettinga på 6 milliardar. Finansdepartementet rydda i fondsporteføljen, og regionale forskingsfond blei ein ordinær post på Statsbudsjettet. Kunnskapsdepartementet kommuniserte også at dei regionale forskingsfonda aldri hadde vore tenkt berre å vare i 10 år. Det var berre rentefoten som var fastsett for denne perioden.

Styret valde likevel å forsette sin praksis med forskottering etter den planen som vart sett i 2014. Tanken bak dette var at 3 x 12 millionar kroner (36 millionar) utgjer omlag eit års løyving frå Kunnskapsdepartementet. Dersom fondsordninga skulle verte lagt ned, vart det rekna med eit års varsel for å avvikle dei regionale fonda og prosjektporteføljen. Overføring frå departementet for siste år ville dermed verte nytta til å betale ned forskottering/gjeld.

I likskap med Noregs forskingsråd, så har RFF Vestlandet i tilsegnsbreva teke atterhald om at det kan komme endringar i finansieringa frå Stortinget. Det er gjort klart at slike endringar kan påverke den offentlege finansieringa av prosjekta. Dette er standard formuleringar som vert nytta i ordningar som er avhengig av årlege tildelingar over statsbudsjettet.

Fylkestinga og Kunnskapsdepartementet vart orientert om gjeldande praksis med forskottering av tilsegn i årlege rapportar.

RFF Vestland har overteke forskotterte forpliktingane frå RFF Vestlandet.

Saka reiser spørsmål om praksisen med forskottering av framtidige løyvingar kan halde fram også i det nye forskingsfondet RFF Vestland, eller om midlane frå Kunnskapsdepartementet i 2020 skal nyttast til å setje midlar på konto og samle forplikting i lik balanse.

Styret for RFF Vestlandet drøfta spørsmålet i første styremøte 24. februar 2020, og konkluderte med ønske om at Hovudutval for næring, naturressursar og innovasjon skulle behandle dette først.

I saka er det foreslått å halde fram med ein sum til forskottering på nivå med om lag halve løyvinga frå Kunnskapsdepartementet i 2020.

Om økonomien i RFF Vestland ved oppstart 1. januar 2020

I tildelingsbrevet frå Kunnskapsdepartementet er det løyvt kr. 18 355 000 til RFF Vestland for 2020. 10 % av desse midlane vert sett av til administrasjons- og styringsutgifter.

Dei økonomiske føresetnadene i RFF Vestland går fram av tabellen under.

		Delsum
På konto 01.01.2020	30 254 494	
Løyving frå Kunnskapsdepartementet i 2020	18 355 000	
Sum aktiva		48 609 494
Forplikting til prosjekt i avtalar	- 46 176 078	
Til administrasjon/styre 2020	-1 835 500	- 48 011 578
Disponibelt til FoU prosjekt utan forskottering		597 917
Foreslått forskottering	9 000 000	
Disponibelt til FoU prosjekt med forskottering		9 597 917

I tillegg kjem midlar som er tilbakeført frå avslutta prosjekt, som gjerne har fullført med lågare forbruk enn løyvinga tilsa. Slik tilbakeføring skjer gjennom heile året.

Per 27. februar 2020 er det sidan 01.01.2020 netto tilbakeført kr. 750 000, som kjem i tillegg til den sum som er disponibel i tabellen over.

Nokre midlar vert betalt ut ved signert avtale, men i hovudsak vert det først betalt ut til prosjekta etter rapportering. Forventa utbetaling til prosjekt for eit år kan ein lese ut av inngåtte avtalar.

For 2020 er det venta ei samla utbetaling til prosjekt med avtale i RFF Vestland på kr. 27 496 307. Dette er med god margin innanfor summen av midlar på konto og løyvinga frå Kunnskapsdepartementet på til saman kr. 48 609 494,-

VURDERING AV FORSLAGET OM FORSKOTTERING

Fleire medlemmar i styret for RFF Vestland gav i møte 24. februar uttrykk for ønske om å kome offensivt ut med fondarbeidet med ambisjon å kunne lansere utlysingar alt i 2020.

Eit slikt ønske føreset framhald av praksis med å forskottere frå framtidige løyvingar.

Hovudutvalet handsama i møte 13. februar bestillingsbrev til styret i RFF Vestland. Bestillinga er ambisiøs. Forslaget om forskottering vil gjere det mogleg å realisere fleire av desse ambisjonane.

Administrasjonen vurderer det å vere utan risiko for Vestland fylkeskommune å praktisere forskottering av tilsegn om forskingsmidlar. Dette under føresetnad av at tilsegna vert gjort med etterhald om endring av framtidige løyvingar frå Kunnskapsdepartementet. Det er også ein føresetnad at fondet har likvide midlar til å løyse ut dei årlege forpliktingane som er nedfelt i inngåtte avtalar med prosjekta. Forskotteringen må berre gjelde midlar som er sett av til framtidige budsjettår. Slik vert det sikra at Vestland fylkeskommune ikkje sett seg i ein reell gjeldssituasjon, og samstundes at prosjekta ved endra statleg budsjettføresetnad vil kunne få melding om avkorta tilsegn i rimeleg tid til å justere eigne budsjett utan reelle økonomiske tap.

Sjølv om det framleis synast å vere rom for ei forskottering av tilsegn på nivå med den årlege løyvinga frå Kunnskapsdepartementet, så vert det foreslått å halde seg til eit lågare nivå.

Med 9 millionar kroner i forskottering vil fondet kunne kome godt i gang med arbeidet i 2020. Samstundes er summen så vidt moderat at ein vil kunne reversere praksis over noko tid utan at det fører til vesentlege konsekvensar for drifta av fondsarbeidet.

Med eit slikt budsjettgrunnlag vil det også vere forsvarleg å nytte eventuelle ekstra midlar eller midlar som vert tilbakeført frå prosjekt til nye tilsegn. Med ei meir omfattande forskottering, vil det kunne vere meir føremålstenleg å nytte slike midlar til å redusere den negative balansen i fondet.

Vedtakskompetanse

Hovudutval for næring, naturressursar og innovasjon

Vurderingar og verknader

Økonomi: Har verknad for budsjett til RFF Vestland

Klima: RFF Vestlandet har over fleire år støtt forsksingsprosjekt med sikte på ei meir berekraftig utvikling av privat og offentleg sektor. Bestillinga for neste valperiode vil avgjere tema.

Folkehelse: Regionale forskingsfond har over fleire år støtt forsksingsprosjekt innan dei kommunale og fylkeskommunale ansvarsområda, mellom annan innan folkehelse. Bestillinga for neste valperiode vil avgjere tema

Regional planstrategi: Den politiske bestillinga og handlingsplanen for Regionalt forskingsfond Vestlandet har vore forankra i regional planstrategi. Slik er det venta å vere også frametter.

Konklusjon

Det vert vidareført ein praksis med å forskotttere tilsegn til FoU prosjekt i RFF Vestlandet basert på framtidige løyvingar frå Kunnskapsdepartementet